

1) Przedumowne informacje dotyczące uwzględniania ryzyk zagrażających zrównoważeniu

Czym jest ryzyko zrównoważenia i czy może ono wpływać na wartość inwestycji?

Ryzyko zrównoważenia występuje wtedy, gdy istnieje realna możliwość, że wartość inwestycji może spaść w wyniku negatywnych czynników środowiskowych, społecznych lub związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem (ESG).

Ryzyka te dzielą się na trzy główne grupy:

- Ryzyko środowiskowe (Environmental) - powstaje, gdy na inwestycję negatywnie wpływają czynniki takie jak zmiany klimatu, zanieczyszczenie środowiska czy inne szkody ekologiczne.
- Ryzyko społeczne (Social) - dotyczy wpływu problemów społecznych, takich jak łamanie praw człowieka, złe warunki pracy czy brak różnorodności, które mogą obniżyć wartość inwestycji.
- Ryzyko zarządcze (Governance) - powstaje w wyniku słabego lub niewłaściwego kierowania firmą — np. przez nieetyczne praktyki, brak odpowiedniego nadzoru lub błędne decyzje zarządcze — co może negatywnie wpłynąć na wartość inwestycji.

Ryzyka te należy analizować również w kontekście czasu:

W krótkim okresie ryzyko zrównoważonego rozwoju jest zazwyczaj wynikiem konkretnego zdarzenia. Takie zdarzenia wpływają na wartość inwestycji głównie w momencie ich wystąpienia. Mogą to być na przykład:

- wypadek prowadzący do pozwu i odszkodowania za szkody środowiskowe,
- kara za naruszenie przepisów prawa pracy,
- skandal medialny dotyczący łamania praw człowieka w łańcuchu dostaw lub rozbieżności między deklarowanymi a faktycznymi standardami ESG.

Ryzyko jest szczególnie wysokie, gdy firma ignoruje lub nie przestrzega zasad ESG.

W dłuższej perspektywie ryzyko związane ze zrównoważonym rozwojem rozwija się stopniowo i może wpływać na firmy przez wiele lat. Przykładami są:

- presja na działalność gospodarczą z powodu zmian klimatycznych (np. w niektórych segmentach przemysłu motoryzacyjnego),
- zmiana preferencji klientów na rzecz produktów ekologicznych i etycznych,
- trudności w pozyskiwaniu pracowników z powodu złej reputacji lub warunków pracy,
- wzrost kosztów operacyjnych (np. dla ubezpieczycieli – z powodu częstszych katastrof naturalnych).

Ponieważ te ryzyka narastają stopniowo, przedsiębiorstwa mogą w dużym stopniu zarządzać nimi proaktywnie – poprzez modyfikację oferty, optymalizację łańcuchów dostaw lub wdrażanie bardziej zrównoważonych praktyk.

Nie wszystkie branże mają jednak taką samą zdolność adaptacji. Niektóre sektory – jak przemysł naftowy – mają ograniczone możliwości dostosowania się do wymagań środowiskowych i społecznych, dlatego są bardziej narażone na ryzyka ESG. Poziom ryzyka zrównoważenia zależy więc także od tego, w jakie sektory inwestuje dany fundusz lub strategia inwestycyjna.

2) Jak Winners uwzględnia ryzyka zrównoważenia w zarządzaniu inwestycjami

Winners bierze pod uwagę ryzyka związane ze zrównoważeniem w następujący sposób:

- Stosuje kryteria wykluczające, obowiązujące dla wszystkich strategii ESG. Oznacza to brak inwestycji w sektory lub spółki działające w sprzeczności z celami ESG.

Ocena ryzyk przez Winners:

- Wszystkie inwestycje w poszczególne ETF-y są regularnie analizowane.
- Ryzyko zrównoważenia stanowi jeden z czynników branych pod uwagę przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.
- Dział zarządzania portfelami przypisuje funduszom ETF tzw. ESG Risk Score – ocenę pokazującą, w jakim stopniu spółki w danym funduszu są narażone na ryzyka środowiskowe, społeczne i zarządcze.
- Oceny te opierają się na danych zewnętrznych dostarczanych przez agencję Bloomberg.
- ESG Score jest jednym z kluczowych kryteriów przy wyborze inwestycji przez zarządzających portfelem.
- Celem strategii inwestycyjnych ESG Winners jest utrzymanie niższego ogólnego poziomu ryzyka ESG w porównaniu ze standardem rynkowym.

3) Główne niekorzystne wpływy na zrównoważenie (PAI – Principal Adverse Impacts)

Celem Winners jest osiągnięcie przez klientów długoterminowych zwrotów z inwestycji przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedzialności za wpływ na środowisko i społeczeństwo. Oznacza to, że przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych Winners uwzględnia także ryzyka klimatyczne, społeczne i etyczne.

Jak Winners ogranicza negatywny wpływ inwestycji na zrównoważony rozwój:

Winners stara się ograniczać negatywne skutki inwestycji dla społeczeństwa i środowiska przede wszystkim poprzez politykę wykluczeń – czyli decyzję, w co nie inwestować. Z funduszy (z wyjątkiem tych wyraźnie ukierunkowanych na inwestowanie odpowiedzialne) wykluczane są spółki działające w sektorach:

- niekonwencjonalne wydobycie ropy i gazu,
- górnictwo węglowe,
- przemysł zbrojeniowy,
- przemysł tytoniowy.

Dodatkowo unika się inwestycji w:

- konwencjonalne wydobycie ropy i gazu,
- energetykę jądrową i ciepłą,
- wydobycie i składowanie piasków bitumicznych,

- GMO,
- firmy o wysokiej emisji gazów cieplarnianych,
- przemysł pornograficzny,
- sektor hazardowy.

Ponieważ Winners inwestuje środki klientów w ramach strategii ESG wyłącznie poprzez fundusze ETF, które same spełniają surowe kryteria ESG, obowiązują je bardziej restrykcyjne zasady niż w przypadku zwykłych funduszy. Takie fundusze dodatkowo wykluczają spółki i działalności sprzeczne z zasadami zrównoważenia.

4) W co fundusze ESG nie inwestują

Z portfeli są wykluczane spółki, które:

- naruszają międzynarodowe zasady i standardy, takie jak:
 - UN Global Compact,
 - konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO),
 - wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych,
 - Zasady ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka (UNGPs),
 - Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs);
- są zaangażowane w poważne skandale środowiskowe lub społeczne bądź mają problemy w zakresie ładu korporacyjnego (*governance*);
- działają w sektorze paliw kopalnych (z wyjątkiem zielonych obligacji wspierających transformację energetyczną);
- posiadają kontrakty obronne lub produkują broń ręczną;
- prowadzą działalność w branżach wrażliwych, takich jak hazard, rozrywka dla dorosłych, olej palmowy, futra czy skóry egzotyczne;
- pochodzą z krajów:
 - o reżimach uznanych za kontrowersyjne lub niezgodne z zasadami zrównoważenia,
 - należących do 10% państw o najniższym ESG ratingu,
 - wspierających szkodliwe praktyki podatkowe.

5) Jak fundusze ESG wspierają zrównoważony rozwój

Fundusze ESG nie ograniczają się jedynie do wykluczania spółek – aktywnie wspierają pozytywne zmiany:

- preferują spółki o wyższej ocenie ESG (czyli niższym poziomie ryzyka środowiskowego, społecznego i zarządczego),
- dążą do zmniejszania śladu węglowego portfela, inwestując więcej w firmy o mniejszym wpływie na klimat,
- inwestują w zielone, społeczne i zrównoważone obligacje, które wspierają przejście do bardziej ekologicznej gospodarki,
- koncentrują się na spółkach, które aktywnie przyczyniają się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs).

6) Jak oceniane są ryzyka ESG

- Wewnętrzny zespół zarządzających portfelami monitoruje tzw. ESG Risk Score dla poszczególnych funduszy ETF.
- Ocenę te są oparte na danych zewnętrznych pochodzących od profesjonalnych dostawców informacji inwestycyjnych (np. platform analityczno-finansowych).
- ESG Score stanowi kluczowe narzędzie decyzyjne przy wyborze inwestycji przez menedżerów portfeli.

